667

1/6

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ, Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Lunæ vigesimâ-tertiâ mensis Martii, Anno Domini M. DCC. L.

M. RAYMUNDO DE LA RIVIERE, Doctore Medico, Præside.

An in morbis Melancholicis purgatio per inferiora?

I.

BLANDISSIMUM vitæ condimentum sanitas; absque eâ nulla naturæ, nulla fortunæ bona; longiùs ab eâ recedit qui mente laborat, quàm qui ægrotat corpore. Cunctis hominibus eadem Animæ, ut ita dicam, fabrica, ingenium non cunctis idem. Hujus varietas ab Organorum conformatione & humorum dis-

positione pendet, sicut morborum diversitas. Tenuis humor ut plurimùm acutos parit, crassus chronicos. Inter chronicos reponitur Melancholia, quæ mentis alienatio est sæpissimè cum metu & tristitiâ conjuncta. Hunc affectum generat obscura cerebri dispositio, cum pravâ sanguinis indole & partium inferiorum vitio. Suspirium frequens, somnia terrifica, silentium, demissio animi, desidia, hebetudo, oblivio, lucis fuga, contemptus rerum omnium hanc comitantur ægritudinem. Hæc omnia arguunt crassi ac terreni humoris dominium.

I I.

ANIMÆ proprium est cogitare. Inter eam & corpus insigne societatis vinculum. Ex diversis partium corporis motibus variæ exurgunt in Animâ cogitationes, & vice versâ distinctæ cogitationes distinctos motus edunt in corpore. Mutuus ille concursus ex summi Opificis decreto proficiscitur. Animi pathematis occasionem præbet humorum natura. Gaudium à laudabili sanguine & mediocriter subtili, dum blando ejus motu cerebrum placidè commovetur, undè grata animæ cogitatio. Furor, Ira, Audacia rapidissimum bilis motum sequuntur. Mœstus & tristis est qui non posse se putat imminens malum arcere, aut optatum bonum consequi, propter imbecillitatem virium, motûs inertiam, membrorum segnitiem. Undè hæc, nisi à sanguine fœculento, melancholico, vix mobili, spiritus ejusdem indolis suppeditante?

I I I.

CORPUS humanum ex infinitis penè numero canaliculis unum efficitur. Per hos varii liquores trajiciuntur, quorum alii utiles, alii excrementitii. Illos sursùm, si tenues, deorsùm, si crassi, Natura propellit. Ne credas tamen partes inferiores spiritu orbari; hic per nervos delatus actionum cujuslibet partis primus auctor jure ac meritò censetur. A debito istius influxu liquores corpori inservientes justam subeunt partium miscelam, eâque mole & quantitate procedunt quâ recto consulatur usui; omnia tunc ritè peraguntur: secùs, corporis œconomiam interturbant, pervertunt, dirimunt; morbus adest. Quo quidem in casu morbi natura, partium conditio, earum situs indicant re-

medii formam, & quâ viâ ſit eliminandus humor. Debet enim Medicus naturæ Miniſter & imitator illius motum ſequi. Sic tenuis humor ſi peccat, ſive per habitum corporis quò fertur, ſive per ſuperiora eſt abigendus, craſſus per inferiora.

I V.

QUO vividior alicujus corporis motus, eò magis à centro recedit, motûs ſui impedimenta faciliùs ſuperat, & lineam rectam deſcribit undè ſanguinis à ſiniſtro Cordis ſinu prorumpentis tenuior portio ad caput avolat, craſſior pellitur ad inferiora. Hujus terreni ſucci ſedes eſt ac receptaculum Vena Portæ, ramis ſuis per lienem, meſenterium & inteſtina ſparſis lentiſſimo gradu ſanguinem reſorbens. His adeò obſtructis vaſibus moles ſanguinea à ſucco melancholico non repurgatur, hinc circuitu ſanguinis fæx illa rapitur, ad diverſas deindè corporis partes, in quibus innumera tum ſymptomata ludit, jugiter appellenda. Tot malorum curationem, naturâ monſtrante viam, prudenter aggredietur qui confugiet ad catharticum, ſectâ priùs ſaphænâ, & præmiſſis blandis ſolventibus ſaponaceis: hâc ſemitâ quâ ſpontè fertur craſſus humor, citiùs tutiùſque foràs educitur.

V.

OBSCURE loquitur qui catharticum ſympathiâ aut antipathiâ agere contendit; clariùs, qui affirmat idem irritando purgare, & novam excitando in humoribus fermentationem, ſeu motum inteſtinum, quo à vinculis quibus impediuntur eorum particulæ, extricentur. Undè ab Emeticis Cathartica multùm diſcrepant, nempè quòd illorum evolutio fiat tantùm in ventriculo; horum diſſolutio inchoetur in ſtomacho, perficiatur in inteſtinis. Emetica conſtant particulis tenuibus & efferis, motuque concitatiſſimo præditis, cerebrum lædunt vehementi concuſſione, partibus ſuperioribus humorem melancholicum impingunt potiùs quàm ex iis eliminent ob anguſtiores meatus vacuandis ſuccis craſſioribus ineptos: deindè verò nuſquàm ſuſcitatur vomitus abſque periculo. Quæ per inferiora purgant, minorem vim inferunt corpori, humoris vacuationem naturæ conſentaneam moliuntur per vias corporis patentiores, aptioreſque expulſioni

craſſioris excrementi : à principibus partibus humorem noxium removent , ſedem morbi oppugnant in ipſomet ſitam abdomine.

Ergò in morbis Melancholicis purgatio per inferiora.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Claudius Perſon.	*M. Joannes-Stephanus Guettard, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius, Cenſor Regius & Sereniſſimi Aurelianenſium Ducis Botanicus.*	*M. Joannes Aſtruc, ſalubris Conſilii Regis Socius, Regis Poloniarum Auguſti Secundi Electoris Saxoniæ, dum viveret, Medicus Primarius, & Profeſſor Regius.*
M. Ludovicus-Renatus Deſbois.	*M. Natalis-Maria de Gevigland.*	*M. Bernardus de Juſſieu, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæque Societatis Londinenſis Socius, & in Horto Regio Botanices Prodemonſtrator.*
M. Carolus-Ludovicus Liger.	*M. Franciſcus-David Hériſſant, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius & Chirurgiæ Profeſſor deſignatus.*	*M. Joannes-Baptiſta Boyer, Regis Conſiliarius Medicus in ſupremo Senatu ac in Præfecturâ Pariſienſi, Sereniſſimæ Cenomanenſium Duciſſæ Medicus Ordinarius, Cenſor Regius, Regiæ Societatis Londinenſis Socius, & utriuſque Pharmaciæ Profeſſor deſignatus.*

Proponebat Pariſiis, JOANNES MAC-MAHON, Laonenſis in Hiberniâ, Doctor Medicus Remenſis, ultimo ſæviente Bello, Medicus Exercituum Regis ad Rhenum, Neo-Briſaci in Noſocomio Regio Medicus Ordinarius, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1750, à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1750.